

ikke komme tilbage dertil. Hvad jeg imidlertid skal hævde, er, at denne Minister i den lange Tid, han sad ved Roret, havde et Formaal, og det var at indskrænke den ved 5te Juni Grundloven givne Valgret. Jeg kan ikke se liges, end at det er den røde Traad, der gaar gjennem hans Virksomhed lige fra Oktoberforfatningen af 1855, og til vi fik den nuværende Grundlov af 28de Juli 1866. Man vil kunne forstaa, at det var med blandede Følelser, at jeg saa en saadan Mand optaget i det Holsteinske Ministerium, og at det derfor ganske vist har været med nogen Overvindelse for mig at kunne forhandle saa roligt som ønsket med et Ministerium, der havde saadanne Medlemmer i sin Midte. En anden Minister, som ogsaa er optagen i dette Ministerium, havde været med ved den ulykkelige Londonkonference. Et tredje Medlem af Ministeriet, den ærede Folke-tingsmand for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger), kjendte vi jo; vi vidste, at han var en Modstander af Indkomstskatten og en Ven af de indirekte Skatter, og han har aldrig lagt Skjul paa, at det var hans Standpunkt. Det er selvfølgelig, at et Ministerium, sammensat af saadanne Mænd, var det fuldt berettiget at sige om — i alt Fald finder jeg mig fuldt berettiget til at stemme for en Adresse med saadanne Udtryk — „at allerede Sammensætningen af Ministeriet Holstein uundgaaelig maatte svække det i Adressen udtalte Haab“; saa for mig indeholde disse Ord fuld Sandhed. Naar det fremdeles hedder, at man gif roligt til sin Gjerning og lempebe ofte sine Meninger efter Ministeriet, saa ere disse Ord ogsaa bleve stærkt dadlede og angrebne; man har ment, at vi ikke have lempet os. Men jeg skal dog henvise til, hvorledes jeg f. Ex. var med til at stemme for de mange Lønningslove. Man betraaede sig paa de store Besparelser, der ved dem bleve indførte; men det var min Overbevisning, at de ikke vilde blive til Besparelse, og derom ere vi jo bleve overtydede ved Finanslovene. Ikke desto mindre stemte jeg for dem, netop for at vise Smødekommen, og det har jeg gjort paa ethvert Punkt, hvor der ikke har staaet principielle Spørgsmaal paa Dagsordenen. Derfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds skal jeg saaledes nævne Postloven. Ærede Medlemmer ville ikke negte, at mange Ting i den ikke vare for os saa gode, som de kunde være; men det blev sagt, at det var et Fremskridt, og at Ministeren havde gjort sig megen Umage for at faae det frem; saa tog vi Loven med det Fremskridt, der kunde være dert. Jeg kunde pege paa en Række af mindre Lovforslag, hvorved vi ogsaa have viist Smødekommen, men jeg skal ikke gjøre det. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) var særlig uheldig, da han vilde søge at vise, at vi netop havde været uimødekomme, og bagefter fremdrog 2 Lovforslag, som skulde vise, at Ministeriet dog var ganske dygtigt og godt, og som skulde være

Eksempler paa vor Mangel paa Smødekommen. Han talte om uklare Tanker, og saa nævne han først Loven om retslige Bekjendtgjørelser, som han syntes at have Dybt til, at døle ved: (Bille: Det har jeg aldrig sagt!). So, det ærede Medlem sagde, at det var ikke det eneste Bevis paa uklare Tanker og netop i samme Aandedræt, som han omtalte Ministeriet. Nu vil det ærede Medlem se, at den Retning, i hvilken vi have ændret dette Lovforslag til 3die Behandling, slet ikke indeholder noget Brud paa Lovforslagets Grundprincip, men et Forsøg paa at imødekomme Ministeren i, hvad han har udtalt. Det ærede Medlem nævnte dernæst Myntreformen; men, mine Herrer, hvorledes forholder det sig egentlig med den? For mig staaer dens Nytte og Gavnlighed saare tvivlsom; men da jeg ikke har været i Stand til at afgjøre, om den dog ikke kunde være nødvendig som et Gjennemgangsled, saa sagde jeg: Trods det, at det er den Mand, der er kommen frem med den, det har for mig ingen Betydning — og trods det, at det staaer tvivlsomt for mig, om den indeholder noget Gavnligt, gaar jeg dog ind paa den. Det ærede Medlem sagde, at dette Forslag stod over alle andre. Ja, jeg kan forstaa, at for Pengesortier maa Myntreformen staa over alt Andet, baade over Præsteforslagene, og Lovforslaget om den kommunale Valgret, thi disse Ting kunne for saadanne Folk kun være Smaating ved Siden af Myntreformen. — Og hvorledes ere vi endelig ikke i Mar gaede frem ved Behandlingen af Finansloven? Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds sagde, at vi havde udsat Afgjørelsen af alle vigtige Ting til 3die Behandling; men Sagen er jo den, mine Herrer, at vi ere gaede ind paa næsten alle Ministeriets Forlangender, haabende, at der dog til Gjengæld skulde blive viist os nogen virkelig Smødekommen fra dets Side. Hvorledes have vi ikke indrømmet baade Indenrigsministeren og Kultusministeren Alt, hvad de have forlangt? Og dog taler man om, at der ikke fra vor Side, saa vidt muligt, er bleven viist Smødekommen. Jeg tror ogsaa, at disse Ord i Adressen ere fuldt berettigede. Der kom endvidere en Sætning fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, som Lød saare beynnderligt for mig. Jeg vil sige, at hvor meget Dygtigt der end kan have været i hans Foredrag, saa synes dog de Bemærkninger, han fremkom med angaaende Grundloven og de grundlovmæssige Friheder, ikke at minde om nogen dyb Betragtning. Han sagde nemlig følgende Ord: „Havde vi, han og hans Venner, ikke været, saa havde vi nu ikke haft hverken Grundlov eller grundlovmæssige Rettigheder? Men hvorledes kan dog et saa klarsende Medlem tro, at Grundloven er et Produkt af enkelte Mænd? Den er jo et Produkt af Aarhundreders Arbejde og en Tidernes Frembringelse. Der skal sandelig mere til at holde Frihedsudvillingen tilbage, naar den